

**Проблеми соціальної адаптації іноземних студентів, які навчаються у ВНЗ
України англійською мовою**

С.О. Краснікова, Т.М. Макаренко, Л.В. Мірошнік
Харківський національний медичний університет

**The problems of the social adaptation of foreign English-speaking students
in high school of Ukraine**

S.O. Krasnikova, T.N. Makarenko, L.V. Miroshnik
Kharkiv national medical university

У статті розглядаються соціально-психологічні проблеми адаптації іноземних студентів, які навчаються англійською мовою.

In this article the socio-psychological problems of foreign English-speaking students are studied.

Вступ. До недавнього часу більшість іноземних студентів, які приїжджають в Україну для навчання у вищій школі, традиційно проходили обов'язковий курс передвузівської підготовки, який надавав їм право поступати на основні факультети ВНЗ з російською мовою навчання (далі – російськомовні студенти). В останні роки спостерігається тенденція до збільшення контингенту студентів, які навчаються англійською мовою (далі – англомовні студенти).

Основна частина. На початковому етапі «входження» особистості в нове мікро- і макросередовище завжди виникають серйозні соціальні психологічні проблеми адаптації, які викликають стійкий стресовий стан адептів. У англомовних студентів ці проблеми різко збільшуються.

На відміну від російськомовних студентів, у яких початковий період адаптації відбувається на підготовчих факультетах, англомовні студенти інтенсивно включаються до навчального процесу з перших днів і зазнають психологічного стресу від інформаційної перенасиченості. Вірогідно, було б

правомірним запровадити 2-3-х тижневий адаптаційний курс, який має назву в західних вузах «курс виживання», під час якого здійснюється спроба привести до спільного знаменника рівень знань студентів, відбувається знайомство з містом, надаються необхідні мовленнєві кліше для рішення елементарних комунікативних задач.

Для більшості англомовних студентів вперше виникає проблема інтернаціоналізації через необхідності комунікації з носіями різних соціальних, етнічних, національних норм. Викладачам, які працюють у таких групах, необхідно бути особливо уважними, щоб зберегти психологічну стабільність, яка може бути зруйнована через конфлікт культур.

Однак однією з найсерйозніших проблем адаптації є ізолюваність англомовних студентів відмовного середовища нового соціуму на достатньо тривалий термін, іноді на весь період навчання.

Нездатність рішення комунікативних завдань у новому соціумі закриває для англомовних студентів практично весь соціально-культурний простір (архітектура та історія міста, музеї, театри, експозиції, культурні традиції та звичаї народу). Практично на весь період перебування в іншій країні вони залишаються «чужими», відчуваючи при цьому постійний стан дискомфорту та пригніченості.

Усі перераховані проблеми взаємообумовлені й створюють психологічний бар'єр, подолання якого пов'язано з особистісним, емоційним, інтелектуальним та фізичним перевантаженням іноземних студентів, які навчаються англійською.

Висновок. Одним із основних напрямків роботи факультетів підготовки іноземних громадян повинна бути діяльність, зорієнтована на подолання цих труднощів.

Однак реальну допомогу студентам може надати кожний викладач, який працює в інтернаціональних групах, якщо він буде сприймати студента не тільки як об'єкт, але і як суб'єкт навчання, як особистість, якій необхідна особлива увага.